

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ЗА СПЕЦИЈАЛНУ
ЕДУКАЦИЈУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ

ПРИМЉЕНО: 29.10.2019

Орг. јед.	Б.р.о.	Прилог
	3/133	

Полазећи од посвећености Универзитета у Београду–Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију у изградњи и очувању начела академских слобода, једнаких могућности за све учеснике у процесу образовања, заштити интегритета и људског достојанства сваког лица, посебно члана 23. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 98/2006), на основу члана 192. става 1. тачке 1. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 – одлука УС), члана 3. и 5. Закона о спречавању злостављања на раду („Службени гласник РС”, бр. 36/2010) и члана 50, 79. и 118. Статута Универзитета у Београду–Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, Наставно-научно веће Универзитета у Београду-Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију, на седници одржаној 29.10.2019.године, доноси:

ПРАВИЛНИК О ПОНАШАЊУ ЗАПОСЛЕНИХ И СТУДЕНАТА/СТУДЕНТКИЊА У ВЕЗИ СА ПРЕВЕНЦИЈОМ И ЗАШТИТОМ ОД СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

Члан 1

Правилником о понашању запослених и студената/студенткиња у вези са превенцијом и заштитом од сексуалног узнемиравања и уцењивања студената/студенткиња (у даљем тексту: Правилник) Универзитета у Београду – Факултета за специјалну едукацију и рехабилитацију (у даљем тексту: Факултет) ближе се одређују појам сексуалног узнемиравања и уцењивања, забрана таквог понашања, мере спречавања и поступци заштите лица од сексуалног узнемиравања, а у циљу изградње и очувања начела академских слобода, једнаких могућности и услова студирања, поштовања интегритета и људског достојанства свих учесника у процесу високог образовања.

Члан 2

Одредбе овог Правилника односе се на сва запослена лица и студенте/студенткиње на Факултету.

Запослено лице на Факултету у смислу овог Правилника је лице у радном односу и лице које је ангажовано на раду ван радног односа на Факултету (у даљем тексту запослени).

Студент/киња Факултета, у смислу овог Правилника је лице које има статус буџетског или самофинансирајућег студента, у складу са Законом о високом образовању.

Одредбе овог Правилника примењују се и на лица која су у поступку уписа студијског програма Факултета, као и на полазнике програма иновација знања које организује Факултет.

Члан 3

Запослени/е и студенти/студенткиње су дужни да поштују забрану и правила понашања утврђена овим Правилником.

Запослени/е који не поштују забрану и правила понашања утврђена овим Правилником чини повреду радне дисциплине и правила понашања на Факултету.

Студенти/студенткиње који не поштују забрану чине повреду правила понашања на Факултету.

ПОЈАМ СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И СЕКСУАЛНОГ УЦЕЊИВАЊА

Члан 4

Сексуално узнемиравање, у смислу овог Правилника, јесте свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства лица које ради, студира, које је у поступку уписа на студијски програм Факултета или је полазник програма иновације знања које организује Факултет, засновано на полу или на сексуалној оријентацији, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво окружење.

Облици сексуалног узнемиравања могу бити: нежељене сексуалне примедбе и предлози, разни нежељени позиви, физички додир, говор тела, емоционално прогањање, понављано нежељено упућивање вербалних и физичких предлога сексуалне конотације другој особи, физичко напастовање, понављано нежељено изношење шала и опаски које су полно обојене, укључујући алузије на пол и сексуалну оријентацију, ругање и исмејавање које је полно обојено или је сексуалне конотације.

Члан 5

Под нежељеним понашањем подразумева се свако понашање противно вољи студента/студенткиње или запосленог/е.

Члан 6

Сексуално уцењивање јесте свако понашање одговорног и/или надређеног лица, које у намери тражења услуга сексуалне природе, узнемиравања и/или сексуалног узнемиравања, уцени другог да ће у случају одбијања пружања тражених услуга против њега или њему блиског лица изнети нешто што може штетити њеној или његовој части и угледу или да неће добити или остварити одређено право или беневит, без обзира на пол који врши уцењивање и/или без обзира на пол према ком се врши уцењивање, као и без обзира на радно правни статус лица које врши или према коме се врши насиље/узнемиравање, односно да ће у случају пружања тражених услуга њему или њему блиском лицу пружити одговарајуће погодности (унапређење, увећање зараде, било коју другу беневитију).

Члан 7

С обзиром на то да наставници/е и сарадници/е на Факултету обављају посебну врсту посла који захтева висок степен професионалне и моралне одговорности, те да у односу на студенте/студенткиње поступају са позиције ауторитета, понашање противно овом Правилнику сматра се нарочито озбиљном и тешком повредом правила понашања запослених на Факултету.

Члан 8

На Факултету није дозвољена сексистичка дискриминација, односно вербални и невербални акти запослених, односно студентата/студенткиња којима се исказују/пропагирају полне предрасуде или предрасуде везане уз сексуалну оријентацију и које доводе до дискриминације по полу.

Обавезе Факултета

Члан 9

Сви запослени/е и студенти/студенткиње на Факултету у обавези су да својим понашањем и испуњавањем радних обавеза омогуће неометано извођење наставе и студијских програма на начин да се креира здрава и безбедна радна средина, развијају колегијалност, право на различитост и достојанство појединца који учествују у образовном процесу на Факултету.

Члан 10

Декан је дужан да све учеснике у процесу високог образовања благовремено и на адекватан начин информише о забрани од сексуалног узнемиравања и уцењивања, мерама спречавања и поступцима заштите од сексуалног узнемиравања и уцењивања.

Члан 11

У циљу препознавања, превенције и спречавања сексуалног узнемиравања и уцењивања, декан организује редовно обавештавање и оспособљавањ запослених, студената/студенткиња да препознају узроке, облике и последице вршења сексуалног узнемиравања и уцењивања.

Обавештавање у смислу става 1. овог члана врши се објављивањем овог Правилника на огласној табли и званичној интернет страници Факултета и организациом информативно-едукативних активности.

ПОСТУПАК СПРЕЧАВАЊА И ЗАШТИТЕ ОД СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

Члан 12

Факултет је дужан да заштити студенте/студенткиње или запослене од сексуалног узнемиравања и уцењивања.

Поступци спречавања и заштите од сексуалног узнемиравања, односно уцењивања су консултативни поступак и поступак заустављања сексуалног узнемиравања, односно уцењивања.

КОНСУЛТАТИВНИ ПОСТУПАК

Члан 13

Декан решењем именује 3 (три) лица за подршку и помоћ ускладу са овим Правилником.

Члан 14

Лице које сматра да је било изложено сексуалном узнемиравању, односно уцењивању може се ради консултација обратити једном или свим лицима за помоћ и подршку.

Члан 15

Поступак пред лицем за подршку и помоћ је неформалан и не води се службена евиденција.

Омогућавањем вођења неформалних процедура Факултет пружа могућност алтернативних решења, нарочито када се ради о сексистичкој дискриминацији и сексуалном узнемиравању које може да се превазиђе на алтернативан начин.

Члан 16

Лице за помоћ и подршку ће обавити разговор са лицем из члана 14. и пружити му/јој помоћ и подршку.

У случају сексистичке дискриминације, лице за помоћ и подршку ће обавестити декана и заједно са деканом обавити разговор са лицем коме се ставља на терет такво понашање.

У случају сексуалног узнемиравања лице за помоћ и подршку ће по обављеном разговору и у договору са студентом/студенткињом који/а сматра да је био/ла изложен/а сексуалном узнемиравању одлучити о даљим поступцима који могу бити:

- савет студенту/студенткињи на који начин да реагује уколико се узнемиравање понови;
- предлог декану Факултета да се због конкретне ситуације облици наставе обављају у другачијим околностима;

- одвојен разговор са лицем које је вршило сексуално узнемиравање;
- подношење пријаве декану Факултета о сексуалном узнемиравању, односно уцењивању.

Лица за помоћ и подршку, једном годишње, достављају декану извештај о раду који садржи број и врсте пријављених случајева и учињених прекршаја.

Уколико су у свом раду лица за помоћ и подршку сазнала информације на основу којих се може оправдано претпоставити да је учињено сексуално узнемиравање односно уцењивање, у обавези су да о томе обавесте декана Факултета.

ПОСТУПАК СПРЕЧАВАЊА СЕКСУАЛНОГ УЗНЕМИРАВАЊА И УЦЕЊИВАЊА

Члан 17

Покретање поступка заустављања сексуалног узнемиравања, односно уцењивања није условљено претходно обављеним консултативним поступком.

Члан 18

Лице које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање подноси декану писани захтев за спречавање сексуалног узнемиравања, односно уцењивања у року од 3 (три) месеца од сазнања, а најкасније 6 (шест) месеци од учињеног сексуалног узнемиравања, односно уцењивања.

Писани захтев из става 1. овог члана може поднети и запослени/а, студент/студенткиња који/а сазна за понашање за које оправдано верује да представља сексуално узнемиравање, односно уцењивање, уз сагласност особе за коју се сматра да је претрпела узнемиравање, односно уцењивање.

У току поступка спречавања сексуалног узнемиравања и уцењивања, лице које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање, може изабрати особу од поверења ради пружања подршке у току поступка.

Особа од поверења може присуствовати приликом давања сваког исказа лица које сматра да је претрпело сексуално узнемиравање, односно уцењивање.

Члан 19

Писани захтев из члана 18. став 1. садржи:

- 1) Име и презиме подносиоца;
- 2) Име и презиме особе/а која се наводи као извршилац сексуалног узнемиравања, односно уцењивања;
- 3) Датум када је наведено сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено;
- 4) Место догађаја;
- 5) Опис догађаја;
- 6) Имена сведока;
- 7) Друге информације које подносилац сматра релевантним;
- 8) Потпис лица;
- 9) Датум подношења захтева.

Захтев који не садржи податке из става 1. тачке 1, 2, 3, 4, 5, 8 или 9 овог члана, сматра се неуредним и враћа се подносиоцу на допуну.

Подносиоц захтева може сам да га допуни или уз помоћ лица за помоћ и подршку.

У случају да подносилац не допуни захтев у року од осам дана од дана пријема позива да захтев допуни, сматраће се да је одустао од захтева.

Уколико је уредан захтев предат лицу за помоћ и подршку, он је дужан да о томе обавести декана најкасније у року од три дана од пријема захтева.

Члан 20

Декан ће одмах по пријему уредног захтева утврдити и спровести мере које имају за циљ смањење контаката између подносиоца захтева и лица које је у захтеву наведено, до окончања поступка.

Члан 21

Након пријема уредног захтева, декан ће решењем именовати трочлану комисију за утврђивање околности конкретног догађаја у року од три дана од дана пријема захтева.

Лице за помоћ и подршку не може бити члан комисије из става 1. овог члана.

Члан 22

Комисија ће обавити разговоре са свим именованим у поступку и прикупљати доказе на друге начине. О свим радњама које су у поступку предузете, Комисија из члана 21. води записник и о налазима писмено обавештава декана у року од петнаест дана од дана пријема одлуке о именовању.

Комисија може утврдити да је сексуалног узнемиравања, односно уцењивања било, да се сексуално узнемиравање односно уцењивање није догодило; да нема довољно доказа да се сексуално узнемиравање, односно уцењивање догодило. Комисија о свом налазу писмено обавештава декана и предаје му сва писмена која су произвели и са којима су дошли у контакт у року од 7 дана од дана пријема решења.

Члан 23

По пријему обавештења Комисије из члана 21. декан се писмено обраћа лицу које је наведено као извршилац сексуалног узнемиравања, односно уцењивања, упознаје га са пријавом и прикупљеним доказима и оставља му примерен рок да се о томе писмено изјасни.

Декан Факултета може да запосленом/ј откаже уговор о раду ако је утврђено да је запослени/а извршио сексуално узнемиравање, односно уцењивање.

Декан је дужан да запосленом из претходног става овог члана, достави упозорење да постоје разлози за отказ уговора о раду у писаној форми, у року од 15 (петнаест) радних дана од дана добијања пријаве.

У упозорењу из става 3. овог члана декан је дужан да наведе основ за отказ уговора о раду, чињенице и доказе да су се стекли услови за отказ и рок у коме запослени мора да се изјасни на наводе из упозорења.

Уколико постоје олакшавајуће околности или ако је природа повреде дисциплине и правила понашања таква да повреда није довољан разлог за отказ уговора о раду, декан може у упозорењу навести да ће уговор о раду отказати, ако запослени понови исту повреду дисциплине и правила понашања, без поновног упозорења.

У случају из става 3. овог члана декан може запосленом изрећи и меру привременог удаљења са рада без накнаде зараде у трајању до три радна дана.

Члан 24

Запослени је дужан да се на наводе из упозорења декана изјасни у року од пет радних дана од дана достављања упозорења.

Члан 25

Уколико се у поступку утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршено од стране студента/киње, декан Факултета може да изрекне меру удаљења са наставних студија у дужини од 15 до 30 недеља.

Члан 26

Уколико се утврди да је сексуално узнемиравање, односно уцењивање извршило лице из реда наставног особља, извишалац се изузима из свих облика наставног рада (испити, консултације итд) са лицем које је претрпело узнемиравања. Уколико није могуће организовати извођење наставе на начин предвиђен у ставу 1. овог члана, настава се организује у присуству другог запосленог из реда наставног особља или комисије. Одредбе из става 1. и 2. примењују се и док траје поступак заустављања сексуалног узнемиравања и уцењивања.

Члан 27

Факултет и сви учесници у поступку обавезују се да се руководе принципима поверљивости и заштите приватности и података о личности.

Подаци прикупљени у току поступка саопштавају се учесницима у поступку и у случају потребе надлежним државним органима.

Члан 28

Свака лажна или злонамерна пријава представља недозвољено понашање која ће се санкционисати у складу са важећим нормама.

Члан 29

Студент/киња који је поднео лажну или злонамерну пријаву процесуираће се у складу са Правилником о дисциплинској одговорности студента Универзитета у Београду и то искључиво суспензијом од 15 до 30 наставних недеља.

Члан 30

Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, у складу са важећим нормама забрањује дискриминацију, односно узнемиравање по основу пола и сексуалне оријентације.

На дискриминацију и узнемиравање студента или запослених наведених у претходном ставу аналогно се примењују одредбе овог Правилника.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 31

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

НАСТАВНО-НАУЧНО ВЕЋЕ

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Снежана Николић